

Saare Wind Energy OÜ
Tallinna tn 1
93819 Saaremaa vald, Kuressaare linn
Saare maakond

29.09.2023 nr 16-7/20-06558-139

**Tagasiside Saare Wind Energy OÜ
meretuulepargi keskkonnamõju hindamise
aruande osas**

Saare Wind Energy OÜ (registrikood 12747106, asukoht Saare maakond, Saaremaa vald, Kuressaare linn, Tallinna tn 1, 93819; edaspidi SWE) esitas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) 16.08.2023 keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) aruande. TTJA kontrollis KMH aruannet tulenevalt keskkonnamõju hindamise ja juhtimissüsteemide seaduse (edaspidi KeHJS) § 20 ning tuvastas KMH aruandes järgmised puudused ja tähelepanekud:

1. Tõsta foto 2.5-2. „*Fecampi meretuulepargi gravitatsioonivundamendid*“ asjakohase alapeatüki alla (sõrestikvundamendi alapeatükist gravitatsioonilise vundamendi alapeatüki alla). Samuti parandada viide fotole 2.5.2 (vale on joonis 2.5-2, vt lk 17).
2. Paranda läbivalt jooniste ning fotode numeratsioon (vt nt lk 32-33, kahel järjestikusel fotol on sama pealkiri "foto 2.6-7.")
3. Parandada aruande jooniste resolutsiooni. Hetkel ei ole võimalik mitmetel joonistel detaile lugeda (vt joonis joonis 3.2-6, 3.3-6, joonis 3.3-8, joonis 3.7-5, joonis 4.1-3, 4.1-4).
4. TTJA on seisukohal, et KMH aruandes tuleks läbivalt täiendada leevendusmeetmete sõnastust ja järeldusi, kuna hetkel on need liialt üldsõnalised (vt nt lk 56).
5. Peatükis 3.2.8. on toodud: „*Üldjuhul toimub meretuulepargi opereerimise ajal tuulikute vundamentide ja kaablitrasside regulaarne tehnilise seisukorra seire.*“ Selgitada, mida tähendab antud kontekstis mõiste üldjuhul ja millisel juhul on tegemist erandjuhuga ning vajadusel täiendada KMH aruande sõnastust (vt lk 57).
6. Tuua välja lühendi HUB selgituse (vt lk 72-73), lühendi HKS lävend tähenduse (vt lk 79) ja lühendi KHG tähenduse (vt lk 169). Lisaks kontrollida ka teisi esinevaid lühendeid, et esmasel mainimisel on kõigi mitte üldkasutatavate lühendite puhul toodud välja nende tähendus.
7. Tabelis 3.4-1 on jäetud tühjaks lahter loodusliku merepõhja kadu (vt lk 76). Täiendada vajadusel tabelit või anda selgitus, miks antud elemendi osas ei ole väärtuseid lisatud.
8. Parandada viide tabelile 3.4-1 (viide 4.3-1 on vale, vt lk 77), samuti parandada viide

tabelile 3.5.-5 (viide 3.6.-6 on vale, vt lk 95).

9. Joonis 3.7-2 kujutab taotletava ala ümber ulatuslikku puhvertsooni tingmäärgiga „SWE4_taotlev_buf_6_9 (vt lk 114). Palume selgitada, millega on tegemist.

10. Peatükis 3.4.3 on hinnatud: „*Mujal läbi viidud uuringute alusel võib eeldada, et töötav tuulepark ei ole hallhüljestele teadaolevalt otseseks rände- või liikumistakistuseks. Tuuleparkide mereala vältimist ja teekondade pikenedamist on täheldatud aimult seoses vundamentide rammimisega ehitustööde käigus, mida SWE tuulepargis tuulikute paigaldamisel ei rakendata.*“ Palume tuua viite kasutatud allikale, mille põhjal on antud järeldus toodud (vt lk 121).

11. Kontrollida, et seaduste esmasel mainimisel oleks toodud välja ka seaduste terviklik nimetus (vt lk 135, looduskaitseaduse (LKS) esmane mainimine, seaduse terviklik nimetus on toodud välja aga alles lk 137).

12. Kontrollida, et asutuste esmasel mainimisel oleks toodud välja asutuste terviklik nimi (vt lk 203, Politsei-ja Piirivalveameti (PPA) esmane mainimine, asutuse terviklik nimi on toodud välja aga alles lk 231).

13. Vaadata üle sõnastus lk 244: „*Eksperdirühma kuulusid vähemalt Tabel toodud liikmed...*“

14. Ajakohastada aruande asjakohased peatükid, arvestades muudatusi puudutatud ministereeriumide nimedes ning pädevusvaldkondades. 8. ja 9. peatükis on märgitud, et KMH järelevalvajaks on Kliimaministeerium, samas 1. peatükis on märgitud, et KMH järelevalvajaks on Keskkonnaministeerium (tuua sisse viide, et alates 01.07.2023 on Kliimaministeerium).

15. Vastavalt haldusmenetluseaduse § 20 lõikele 1 on haldusmenetluse keel eesti keel. Esitada kõik KMH aruande lisad ning uuringud eesti keeles (vt Lisa 1, Lisa 3.1, Lisa 3.2, Lisa 3.3, Lisa 3.4, Lisa 3.5, Lisa 3.7).

16. Anda KMH aruandes esinevatele ingliskeelsetele terminitele eestikeelsed vasted koos mõistete lühiseletustega (vt nt ptk 6.2.3. *refuge area, SAR access lane* jne).

17. Parandada tabelite ja jooniste pealkirjades kirjavead (vt lk 19, 40, 182 jne).

18. Eemaldada faili sisse jäänud parandusettepanekud (vt lk 56, 71).

19. KMH aruande Lisa 3.15 juures puudub dokument „Lisa 1. Uuringu küsimustik“. Täiendada KMH aruande Lisa 3.15.

20. TTJA nõustub SWE-ga, et KMH sisu osas on asjakohane lähtuda KMH koostamise hetkel kehtivast KeHJS-st ning menetlusprotseduurid viia läbi vastavalt taotluse esitamise hetkel kehtinud KeHJS-le. Seega peaks KMH aruanne vastatama määrusele nr 34 "Keskkonnamõju hindamise aruande sisule esitatavad täpsustatud nõuded". Määruse nr 34 § 10 punkt 2 sätestab, et KMH aruandes esitatakse teave keskkonnamõju hindamisel kasutatud allikate kohta. Lisada KMH aruandele kasutatud allikate nimekirja.

21. KMH aruande sissejuhatuses on toodud, et KMH aruande koostamisel on lähtutud 18.10.2021 heakskiidetud KMH programmist. KMH programmi peatükis 8.2. on teostatavate

uuringute all välja toodud sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude uuring. TTJA hinnangul vajab SWE käsitlus sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude osas täiendamist. Läbi on viidud küsitlus: „Saarlaste ja suvesaarlaste ning küllastajate arvamuse väljaselgitamine kavandatava Saare Wind Energy meretuulepargi osas; Hendrikson ja Ko, 2022“. Eesmärgiks seati küsitleda võrdselt saarlasi/suvesaarlasi ning küllastajaid. Küsitluse käigus selgus, et saarlaste/suvesaarlaste osatähtsus valimis jääb planeeritust pisut väiksemaks (vastas vaid 101 inimest), kuivõrd praamisõitu kasutatakse töötamiseks ning hõivatuse tõttu ei soovitud küsimustikule vastata. Küsitluse analüüs kirjeldab, et vastanutest olid 42% olid Saaremaaga seotud kohalikud elanikud või suvesaarlased ning 58% vastanutest olid küllastajad. SWE kavandatava tuulepargi lähialas sattus valimisse pigem suvesaarlasi. Lisa 3.15 joonis 8 näitab, et valimis oli Sõrve poolsaarelt vaid 3 suvesaarlasi ning mitte ühtegi kohalikku elanikku. Samas on KMH aruande peatüki 4.3.2 kirjeldatud, et kavandatava meretuulepargi peamises mõjupiirkonnas olevates osavaldades Sõrve poolsaarel ja Lääne-Saaremaal oli 01.01.2023 kokku 3207 elanikku. TTJA leiab, et antud küsitluses on valimis liialt vähe kohalikke elanikke, et anda KMH aruandes ammendavaid järeldusi. Samuti ei saa hinnata suvesaarlaste meelsust kohaliku elanikuga võrdseks ning liita valimit ühe grupi alla. KMH aruande perioodil on peegeldunud kohaliku elanikkonna puudutatus kavandatava tegevuse suhtes ning TTJA näeb seetõttu vajadust täiendavateks analüüsideks ning põhjalikumaks sotsiaalsete mõjude uuringu läbiviimiseks. Vastavalt kinnitatud KMH programmile tuleb pöörata rohkem tähelepanu, kuidas jõuda koostöö kaudu kõigi oluliste Saaremaa huvigruppideni, keda meretuulepargi arendamine võiks mõjutada ning sellisel viisil selgitada välja mõjud ning samas leida lahendused negatiivsete mõjude vältimiseks ja vähendamiseks ning positiivsete mõjude suurendamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liina Roosimägi

ehituse tegevusõiguse talituse juhataja

Koopia: Roheplaan OÜ

Adeele Vesingi +372 667 2135

adeele.vesingi@ttja.ee